

kupčiki večkrat dobro prekopavati in pre-
rahljati.

(Dalje sledi.)

Opomín zadjorejcam.

Zadnji čas je, gosencne zalege in škodljive
kebričke s sadnih dreves potrebiti in jih brez velikiga
truda pokončati. Berž ko bo topleji vreme nastopilo, se
bojo gosence razšle in potem je vse to delo bolj težavno
in tudi na pol menj zda.

Poglavitiši vertnarske dela so tedaj zdej tele:

Vzemi brezovo metljo, očesi in osterži po-
polnoma vse drevje po deblu, po razpokah, med rogo-
viljami in vejami, kjer se ti merčesi potikujejo.

Po visocih drevesih se veje ne morejo z rokami
ali z metljo doseči; za take drevesa naj si sadjorejec
perveže vertne škarje na konec dolziga kola, in naj
z njim vejice z gosencno zalego odšipne in pokonča.

Odpravi tudi mah iz drevja, ki mu je silno škod-
ljiv, in pobéli v ta namen debló z apnam.

Če vidiš po drevesu semtertje staro listje viseti,
nikar ne misli, de to ni nič škodljiviga, ampak védi,
de v tem lističu tičí večidel gosencna zalega beliga
metulja, ki drevju silno škodo napravi in kterih gosenc
se je letas posebno bati, zato kér je lani od sile veliko
belih metuljev in metuljk bilo, ki so gotovo obilno za-
lege napravili.

Kmetovavci skerbíte za svoje drevesa, de si boste
pomnožili sadni pridelk, ki vam veliko dobička obéta. De
zimski mraz dosihmal še ni odjenjal, bi rekli, de je za
sadne drevesa práv; zakaj silo veliko snegá je še po
hribih, in bati bi se bilo, de, ko bi začele drevesa pre-
zgodej poganjati, bi mlado cvetje pozneje lahko pozeblo.

Zročimo spremembo vremena modrimu Vladarju nad
nami — mi pa storimo pridno, kar vémo, de našim ver-
tam služi.

Za hišne gospodinje kaj.

(Polži kuretníni dobro teknejo.) Neki fran-
coski kmetovavec je skusil, de se kuretnína da práv
dobro in nar boljši kup s polži, večimi in manjšimi,
pitati, po kterih se nar hitrejši in nar lepši zredí. Polži
se v ta namen iz lušín denejo, in z otrobi in nekoliko
vode zmešajo. Vsa kuretnína jih rada jé. Polžev je
povsod dosti; nar lože se dajo zjutrej po rôsi ali čez
dan po dežji nabirati; otroci so za to delo pripravni.

Kratka razlaga nove c. k. postave zastran odkupovanja od tlák in desetín.

(Konec.)

Tudi cele soseske ali srenje se zamorejo desetín
ali tlák s soseskinim premoženjem odkupiti, ako sose-
skine potrebe po tem ravnanji kaj ne terpé.

Vse namésto tláke ali desetíne izgovorjene letne od-
rajtvila se ravno také po eksekucijskih postavah iztir-
jajo, kakor drugi davki gruntnih gosposk. Denarji (ka-
pital) pa, kteri so za kúp tlák ali desetín vpisani, se
imajo vselej po splošnih sodnjih postavah s pomočjo sodnje
gosposke iztirjevati.

Vse te do zdaj imenovane pogodbe morajo biti od
kresije poterjene. Kresija tedaj prevdari, če so take
pogodbe ali glihenge umevno in razložno spisane, dovelj
jasne in brez skrivniga zadržka ali dvojne zastopnosti,
brez zvijač ali takih zapopadkov, kteri bi se zamogli
zlagati v škodo podložnikov. Ni se tedaj bati, de bi se
kdo po takih pogodbah kaj vjel ali h kakimu napčnemu
opravilu zavézal.

Za pisma zastran odkupovanja od tlák in desetín,
kakor za pogodbe ni tréba štampeljna. To je posebno
polajšanje tega ravnanja, in ni misliti, de zato, kér te

pisma niso štempljane, bi se zamogle čez kaj časa oma-
jati ali zadobljene pravice podreti; zakaj to je Cesar-
ska postava, ki svojo veljavnost vedno obderží.

To je kratik zapópadek te nove postave, ktera je
nekterim kmetam že semtertje glave mešala zato, kér
bi si jo radi také izlágali, de bi bila vsa tláka in de-
setína overžena, ali de bi se kmet zdaj zamogel odku-
piti te dolžnosti, kakor bi sam hótél. To je pa kriva
misel, zakaj pravični in milostljivi Cesar v začetku te
nove postave sami pravijo, de hočejo stare pravice var-
vati. Kdor se tedaj ne odkupi, bo tláko delal in desetíno
dajal za naprej, kakor do zdaj.

Nikar ne poslušajte po kerčmah in bajtah široko-
ustnih védežev in postranskih svetovavcov, ki se s slépim
modrovanjem bahajo in nevedniga človeka také omamijo,
de je vés vertoglav in de ne vé, ali bi šel naprej, ali
nazaj.

Oznanilo c. k. ilirskiga poglavarstva zastran te po-
stave je tudi v slovenskim jeziku po celi deželi raz-
glašeno bilo in sicer v práv lahko umljivi besedi;
le nekteri neumni modrijani in goljufni sleparji so resnico
in pravico prevergli. Vsaka kantonska gosposka vam
zamore oznanilo te cesarske postave podati, ktero vam
je v poduk tukaj ob kratkim in práv po domače dobro-
voljen domoroдец *) razglasil.

M. A.

Pletenje slamnjekov na Krajskim.

Nekaj časa, morebiti kakih dvajset let sém, se je
pletenje slamnjekov na gorenski strani Krajskiga zlo
razširilo. Popred je bilo to delo le krog Ihana navadno;
zdaj pa krog Doba, Berda, Mengša, Komenda in
Kamnika sploh vse kito za slamnjeke pléte, kar koli
ima prazne roké. In tako jih dosti, ki nimajo družiga
zaslužka, si za veči potrebo denarja perdobí, ki ni sicer
tako obilin, vonder nikakor ni zaničevati. In sicer to
slamnato blagó ne ostane samó v deželi, temuč gre tudi
na ptuje; zlasti ga Tirolci pobirajo, in cele vozé terdo
vkup naloženiga proč vozijo. Kteri se s to rečjo pečajo,
pravijo, de lahko okoli šestdeset tavžent goldinarjev po
takim blagu v deželo pride, in morebiti še več. Le pridno
si Slovenec pomagaj, pošteno kakor veš in znaš.

P. H.

Pijančevanje — huda človeška kuga.

(Dalje.)

Pa gostivnic saj poleg cest mora toliko biti za-
voljo popotnikov — bo ta ali uni rekel. De bi te strela!
Kako deleč bi neki prišel popotni človek, ko bi se hotel
le v vsaki péti kerčmi muditi! Ni so ne za popotne
ljudí, ampak le za domače pijance.

Ali ni dobro, de je več kerčem — bi lahko kdo
rekel — de si človek vunder zamore kaj prebrati; če en
kerčmar slabo vino toči, se lahko boljši pri drugimu
dobí. Oj, kakó se motite! Ravno na prevelikim številu
gostivnic je ležeče, de namesto dobriga in čistiga vina
ali óla se le brozga toči. De bi si brezvestni kerčmar
več pivcov privabil, pomanjša ceno vina; tó pa le sto-
riti zamore, če si nar slabšiga vina kupi in ga potem
dostikrat s škodljivimi in clo strupenimi rečmi meša in
dober kup prodaja. Brezvestni kerčmarji strežejo na pi-
janca, ko lačni psi na kost, in kér želijo hitro obogateti,
gledajo z nevošljivim očesam na svojiga tovarša, če ima
več ljudí, kot on. De bi si pivcov privabili, nimajo ne
očí ne ušes za vse nerodnosti, ki se v njih beznícah
godé; ga točijo vsacimu, naj pride po noči ali med
božjo službo, in ga dajejo pijancu, dokler ga zamore
plačati. Réci takimu kerčmarju, de to ni práv, — ti
bo odgovoril: „če mu ga jez ne dam, ga bo pa pri

*) In gospod, ki to reč natanjko véjo. Vredništvo.